

NOTA
despre întrunirile Procurorului General în perioada
07 octombrie 2009 - prezent

Nr. d/o	Denumirea organizației	Cooperare anterioară	Întruniri	Data	Propuneri recente
1.	<p>Consiliul Europei - Proiectul privind Democrația pentru Moldova</p>	<p>Proiectele anterioare ale CoE pentru Republica Moldova:</p> <p>1.privind susținerea alegerilor libere și echitabile (perioada 01.01.08 – 31.12.09, 1 mln.euro.). Proiectul este pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Moldova.</p> <p>Marea parte a activităților concrete (traduceri de acte, proiect de Cod electoral, analize etc.) au fost efectuate în Azerbaidjan și Georgia.</p> <p>Conform raportului, activitățile finale ale proiectului vor avea loc în Moldova unde la 05.04.09 vor avea loc alegeri parlamentare.</p> <p>2.privind libertatea de exprimare și informare și libertatea mass-mediei (pentru perioada 01.01.08 – 31.12.09, 1 mln.10 mii euro). Proiectul este pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Moldova.</p> <p>Au fost identificate 2 neajunsuri majore în acest domeniu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. profesionalism media insuficient (printre jurnaliști și manageri), 2. funcționarea nesatisfăcătoare a organelor regulatorii în domeniu. <p>3.privind consolidarea independenței,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>ajutorul CoE</i> – perfectarea și expertizarea actelor normative. E necesară evaluarea legislației în RM și a aplicării acesteia. 2. <i>evenimentele din 07.04.09</i> – experții CoE au făcut un raport referitor la aceste evenimente și la actele de tortură din Moldova. Au fost făcute și recomandări pentru a asigura că nu se va repeta situația din aprilie 3. <i>corupția în procuratură</i> necesitatea schimbării mentalității societății, studii speciale pentru procurori la INJ, etc. 	13.10.09 15:00	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>reforma Procuraturii</i> – implementarea noii Legi și constituirea organelor de autoadministrare. 2. <i>organizarea seminarelor cu procurori și polițiști</i> – expertiza legislației, combaterea torturii, instruirea procurorilor despre Convențiile Europene.

		<p>transparenței și eficienței sistemului judiciar (pentru perioada 01.02.06 – 31.03.09, 3,300 mln.euro). Proiectul este pentru Republica Moldova. Obiectivul principal: de a îmbunătăți independența, transparența și eficiența sistemului de justiție în republica Moldova și garantarea accesului echitabil la justiție pentru toți cetățenii, bazat pe principiul respectării standardelor și valorilor democratice europene.</p> <p>Grupurile țintă pentru Proiect au fost profesioniștii care contribuie la administrarea justiției (judecători, procurori, clericii din judecătoria, colaboratorii administrativi și lectorii INJ).</p> <p>Unul din rezultatele atinse în 2008 este Reforma Procuraturii – adoptarea la 25.12.2008 a noii legi cu privire la Procuratură. CE a acordat suport și sfaturi pe parcursul elaborării proiectului de Lege. Comisia de la Veneția și-a expus opinia asupra Proiectului în baza obiecțiilor formate de experți europeni. Au fost făcute eforturi de îmbunătățire a reglementării eticii de procuror, și de a forma Strategia de comunicare a procuraturii.</p> <p>Recunoscând aportul Proiectului, Comitetul director și-a exprimat dorința de a prelungi proiectul și pentru anul 2009.</p> <p>4. Combaterea torturii, relelor tratamente și impunității - Program Comun pentru Republica Moldova, Armenia, Azerbaidjan, Georgia și Ucraina</p>			
2.	Ambasada SUA la Chișinău		<p>1. la 20.10.09 va avea loc procedura de <i>donăție</i> a automobilelor.</p> <p>2. amenajarea <i>oficiilor procurorilor</i> secției combatere și</p>	16.10.09	<p>1. formularea unui Plan de cooperare PG - Ambasada SUA pentru 2010</p> <p>2. 16-17.11.09 – 2 ateliere de lucru „<i>acordul de</i></p>

			<p>prevenire a traficului de ființe umane</p> <p>3. <i>formarea profesională</i>: 2 seminare în comun cu ABA ROLI și INJ</p> <p>4. <i>participarea procurorilor în cauzele civile</i>.</p>		<p><i>recunoaștere a vinovăției</i>"</p> <p>3. <i>seminare „protecția victimelor”</i></p> <p>4. <i>implementarea noii Legi cu privire la procuratură – formarea Consiliului superior al procurorilor</i>.</p> <p>5. <i>organizarea pentru procurori a unui program de studiere a limbii engleze și vizite de studiu în SUA</i>.</p> <p>6. <i>organizarea conferinței pentru procurori cu tema „Traficul de ființe umane”, modalități de cooperare în domeniul protecției martorilor, victimei etc.</i></p> <p>7. <i>crearea subdiviziunilor de expertiză în cadrul procuraturii (posibil cu ajutorul FBI)</i></p>
3.	<p>Oficiul reprezentantului special al Consiliului Uniunii Europene în Moldova – Kalman Mizsei</p>	<p>Pe parcursul anului 2009, Procurorul General a avut un șir de întrevederi cu reprezentantul special al Consiliului Uniunii Europene în Moldova Kalman Mizsei (15.04.09, 07.05.09, 11.06.09).</p> <p>În cadrul acestor întrevederi s-au discutat următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. evenimentele din 07.04.09 - derularea investigațiilor, examinarea alegațiilor de tortură, etc 2. cazul lui V.Boboc – prin intermediul Oficiului menționat a fost identificat expertul medico-legist care a participat la efectuarea expertizei în comisie a cadavrului lui V.Boboc. 3. problema diminuării pînă la iradicare, a 	<ol style="list-style-type: none"> 1. vizită de curtuazie a lui Kalman Mizsei. S-au expus asupra necesității continuării acțiunilor deja începute. Ajutorul acordat: experți, reforma în legislația Republicii moldova 2. evenimentele din 07 aprilie 3. reformele cu mai urmează în organele procuraturii 4. Transnistria - legalitatea dosarelor pornite pe acest teritoriu 	20.10.09	<ol style="list-style-type: none"> 1. Susținerea reformei procuraturii și necesitatea implementării noii Legi 2. de organizat seminare cu procurorii pentru schimb de experiență 3. decembrie 2009 – conlucrarea cu Transnistria pe dosare penale 4. <u>următoarea întvedere peste o lună</u>

		<p>fenomenului torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante. Accent aparte se pune pe combaterea acestui comportament ilegal din partea colaboratorilor organelor de drept. Procuratura Generală a propus organizarea în comun a unui șir de seminare destinate colaboratorilor procuraturii, cu participarea specialiștilor europeni, experți în domeniul drepturilor omului, combaterii torturii și tratamentelor inumane precum și în asistența juridică internațională la acest subiect.</p> <p>4. organizarea pentru procurorii moldavi a vizitelor de studiu în statele Uniunii Europene, pentru preluarea practicilor avansate de activitate în domeniile menționate.</p> <p>5. studierea oportunității înaintării propunerii de schimbare a subordinei Izolatoarelor de Detenție Preventivă.</p>			
4.	IRZ – Fundația germană pentru Cooperare Juridică Internațională	<p>1. Prima activitate comună, a fost vizita de studiu/de informare a unui grup de procurori moldavi în Germania. Vizita a avut loc în perioada 12-19 februarie 2006, delegația a fost compusă din 9 procurori. Instituția gazdă din Germania a fost Centrul de Instruire a magistraților din Bavaria.</p> <p>Temele abordate au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - locul și rolul procurorului în sistemul justiției al germaniei; - dispozițiile procesual penale germane cu privire la activitatea procurorului, - garantarea de către procuror a drepturilor omului în procesul de urmărire penală ; 	<p>Discuții pe marginea cooperării anterioare a IRZ cu organele de drept din Moldova – avocatură, notariat, procuratura etc. Proiectele de viitor ale IRZ în Moldova sînt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. reformarea sistemului judecătoresc, 2. reformarea contenciosului administrativ, 3. vizite de studiu în Germania. 	21.10.09 15:30	<p><i>Cu Procuratura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. propuneri la modificarea Codului Administrativ, cu implicarea IRZ și a colegilor din Germania. Propunerile formulate vor fi transmise grupului de lucru pentru al aproba și transmite în Germania. 2. punerea în aplicare a noii Legi cu privire la procuratură. S-a elaborat un plan de acțiuni conform căruia pînă la finele lunii noiembrie 2009 va fi format Colegiul PG.

		<p>- rolul Procuraturii în supravegherea sistemului peitenciar al RFG.</p> <p>2. La 31.01.2007, în sediul Procuraturii Generale s-a desfășurat întrunirea inițiată de conducătorul de proiecte pentru Ucraina, Belarus, Moldova și Georgia, directorul reprezentanțelor de la Kiev și Minsk a Fundației IRZ (Colaborarea Internațională de din Germania, dl. Ștefan Hulshorster cu adjunctul Procurorului General, dl. Alexandr Stoianoglo, șeful Direcției conducere a urmăririi penale, dl. Gheorghe Murguleț și șeful Secției cooperare internațională și integrare europeană, dl. Anatolie Pîrnău. Discuția s-a axat pe problemele colaborării între Procuratura RM și Fundația IRZ. Părțile au convenit asupra schimbului de experiență în activitate între procurorii Republicii Moldova și Germaniei, preluarea practicii pozitive, organizarea seminarelor în acest sens și finanțarea proiectelor de reformă în drept în Republica Moldova.</p>			<p>3. lichidarea procuraturilor militare.</p> <p>4. acordul de recunoaștere a vinovăției și protecția martorilor.</p> <p>5. <u>următoarea vizită la 27.11.09</u></p>
5.	NORLAM	<p><i>Printre cele mai semnificative activități desfășurate în perioada anilor 2007-2008, prin colaborarea Procuraturii Generale a RM și NORLAM se menționează:</i></p> <p>- crearea la 26.10.07 a unui grup mixt de lucru format din angajații Procuraturii Generale a Republicii Moldova și experții NORLAM în vederea elaborării proiectului de cooperare în materie de promovare a supremației legii privind prevenirea ilegalităților comise în izolatoarele de detenție preventivă ale poliției și pe perioada arestului preventiv, inclusiv a fenomenului torturii.</p>	<p>Incursiune în cooperarea NORLAM – Procuratura generală.</p> <p>Aprecierea ca pozitivă a cooperării și în baza raportului de activitate a NORLAM în Moldova, care va activa aici până în 2012</p>	22.10.09 10:00	<p>1. elaborarea unui <i>Plan comun de cooperare</i> între Procuratura Generală și NORLAM</p> <p>2. seminare cu genericul <i>etica procurorului</i></p> <p>3. numirea <i>procurorului responsabil pe cazurile de tortură</i> și evaluarea cu ajutorul NORLAM a activității lor.</p> <p>4. modalități speciale <i>de investigare a cazurilor de</i></p>

		<p>- contribuția la elaborarea și implementarea utilă în practică a drepturilor discreționale ale procurorului, prin operarea modificărilor și completărilor Codului penal și Codului de procedură penală ale Republicii Moldova;</p> <p>- conferință internațională cu genericul „Politica penala a Republicii Moldova în tranziție către standardele europene”.</p> <p>- în cooperare cu Ministerul de Justiție și Institutul de reforme penale s-a organizat conferința pe tema criminologiei și ideologiei pedepsei cu participarea factorilor de decizie din Parlament, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Curtea Supremă de Justiție, Procuratura Generală. Principalele subiecte abordate în cadrul Conferinței au fost: „Geografia pedepselor”, „Ideologia pedepsei”, „Preocupările Consiliului Europei în domeniul identificării direcțiilor principale de organizare a luptei contra criminalității”, „Interacțiunea dintre legiuitor, instanțele de judecată și societate în practica norvegiană de aplicare a pedepselor penale”, „Proces în contradictoriu în conformitate cu Convenția europeană a drepturilor omului și standardele europene”, „Pedepsele neprivative de libertate. Munca neremunerată în folosul comunității în Norvegia”, „Drepturile deținuților și re-socializarea acestora”.</p> <p>- participarea procurorilor la seminare mixte organizate de NORLAM în cadrul Institutului Național de Justiție. Tema generală: Eficiența procesului de judecată. Interacțiunea procurorului, avocatului și judecătorului privind asigurarea examinării eficiente a cauzelor penale;</p> <p>- În cooperare cu Procuratura Generală a RM și</p>			<p><i>tortură</i></p> <p>5. selectarea <i>procurorilor ca formatori</i></p> <p>6. <i>proiect</i> – eficiența procesului de judecată în Republica Moldova, tergiversarea examinării dosarelor în judecată</p> <p>7. <i>proiect pilot</i> – concentrarea ședințelor de judecată cu scopul de a nu tergiversa examinarea dosarelor (ex. Georgia)</p> <p>8. <u>următoarea ședință la sfârșitul lui noiembrie.</u></p>
--	--	---	--	--	---

	<p>Institutul Național al Justiției au fost organizate o serie de seminare pentru procurori cu genericul „Principiile drepturilor omului și arestul preventiv”. În anul 2008 s-au organizat 10 seminare atât în Chișinău, cât și în teritoriu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea și implementarea demersurilor tipizate la solicitarea de către procuror a aplicării arestului preventiv și prelungirea termenului de arest preventiv, - participarea procurorilor la 3 mese rotunde organizate de NORLAM, sub egida:” Probațiunea – un element necesar și important al justiției penale”. - a fost desemnarea în organele procuraturii a câte un procuror responsabil pentru combaterea cazurilor de tortură și maltratare a deținuților aflați în arest preventiv. - procurorii participă la seminarele cu genericul „Eficiența procesului penal. Interacțiunea judecătorului, procurorului și avocatului privind asigurarea examinării eficiente a cauzelor penale”, organizate în cooperare cu Institutul Național al Justiției. <p><i>În anul 2009 Procuratura Generală a RM în colaborare cu NORLAM s-a preconizat următoarele:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - seminare pentru procurori sub genericul „Tactica metodologică de investigare a cazurilor de tortură”, - propune de completări la Codul de procedură penală a RM – „arestul în interesul justiției sau interesul securității publice”; - seminare cu genericul - principiul discreționar al procurorului; compensarea prejudiciilor ce pot fi eventual cauzate prin aplicarea drepturilor discreționare ale procurorilor - seminarul zonal „Principiile drepturilor 			
--	--	--	--	--

		<p>omului și arestul preventiv”</p> <p>- seminar - <i>răspunderea penale a persoanelor juridice</i>, și modulii în care această răspundere se reglementează în Norvegia.</p> <p>- 5 seminare pentru procurori cu genericul „<i>Principiile drepturilor omului și arestul preventiv</i>”.</p>			
6.	<p>Misiunea OSCE în Republica Moldova, Ambasador Philip Remler</p>	<p>1. 19.08.08 – vizita organizată de OSCE a reprezentanților Programului danez de combatere a traficului de ființe umane (TFU), reprezentanților al OIM, Ucraina și a reprezentanților OSCE. Tema: consolidarea strategiilor naționale și a capacității autorităților naționale de combatere a TFU. Au participat: Vasile Pascari, Eduard Bulat, Gheorghe Murguleț</p> <p>2.11.03.09 – întâlnirea Procurorului General cu delegația Misiunii OSCE de observare a alegerilor parlamentare: Nikolai Vulchanov – șeful; Claudia Vollmer – Șef-adjunct al Misiunii OSCE; Francine Barry – analist în probleme juridice. Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolul Procuraturii în procesul electoral; - art.46 al.5 Cod electoral <p>3.27.03.09 – vizita oficială a delegației din Uzbekistan (9 persoane). Tema: linii generale ale activității de combatere a traficului de persoane, succesele organelor de drept moldave, probleme apărute, statistici, bune practici etc. Au participat Vasile Pascari, Eduard Bulat</p> <p>4.15.04.09, 29.05.09 etc. – un șir de întâlniri ale Procurorului General cu Ambasadorul Philip Remler – șeful misiunii OSCE în Republica Moldova și Dace Lukumiete – reprezentant pentru drepturile omului al Misiunii OSCE</p> <p>5.Lunar în cadrul Misiunii OSCE se desfășoară</p>	<p>1. <i>Problema Transnistriei</i> – la 8-9.11.09 la Vadul lui Vodă va avea loc o ședință unde se va aborda tema permisiunii trecerii între malul stîng și drept. Solicită lista persoanelor ce vor participa la ședința din 8-9.11.09</p> <p>2. <i>cazul Crasnoselischii</i> – este Hotărîrea judecătorei sect.Rîșcani și i-ar interesa rezultatul final</p> <p>3. <i>cazurile CEDO</i> – întreprinderea măsurilor pentru evitarea ajungerii în fața CEDO</p> <p>4. <i>evenimentele din 07.04.09</i> – investigarea obiectivă a cauzelor penale pornite. Întreprindere de măsuri în vederea contracarării cazurilor de aplicare a torturii.</p>	27.10.09 11:00	<p>1. <i>de formulat un Plan de acțiuni pe 2010 de cooperare a PG cu OSCE</i> – întrunirea de discuții va fi organizată de OSCE</p> <p>2. <i>reforma procuraturii:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dizolvarea procuraturilor militare și numirea în procuraturile teritoriale a procurorilor responsabili de cazurile în care sînt implicați militari. - Organizarea în 2010 a seminarelor pentru instruirea responsabililor de cazurile militare.

		ședințele de coordonare tehnică în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane la care participă Viorel Ciobanu, procuror, șef-adjunct			
7.	Amnesty International Moldova	<p>Procuratura Generală a avut cu Amnesty International de regulă o cooperare bazată pe cazuri concrete (Gurgurov, Morari, Mătășaru, Brega etc.)</p> <p>Pe parcursul anului 2009 adresările parvenite de la Amnesty International s-au referit la îngrijorările acestora de situația respectării drepturilor omului, în special ale persoanelor aflate în arest.</p> <p>După evenimentele din 07.04.09 de la Amnesty International Moldova, de la filialele din străinătate ale Asociației sau de la reprezentanți particulari au parvenit în jur de 703 adresări referitoare anume la investigațiile derulate și rezultatele obținute.</p> <p>La 17.07.09 Procurorul General a avut o întâlnire cu Heather McGill (Hizer Macghil) cercetător al Amnesty International și Evghenii Goloșciapov, director executiv al Amnesty International în Moldova, referitor la poziția Procuraturii față de evenimentele, care au avut loc după alegerile parlamentare din 05.04.09.</p> <p>Ulterior AI a formulat un șir de recomandări autorităților Moldovei sub forma unui apel</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problema cererilor și cazurilor pierdute la CEDO – necesitatea antrenării tuturor procurorilor în tematica practicii CEDO și necesitatea soluționării problemelor la nivel național. 2. combaterea torturii, problemele apărute între partea vătămată și instanță, practica națională și internațională etc. 3. Cooperarea cu Amnesty internatioanl conform prevederilor constituției europene – în domeniul torturii, drepturilor omului, 4. modificarea cadrului legislativ 5. evenimentele din 07.04.09 6. la demersurile transmise de AI la PG se doresc răspunsuri detaliate 	30.10.09 11:00	<ol style="list-style-type: none"> 1. organizarea cursurilor de perfecționare a procurorilor pe problemele drepturilor omului, poate împreună cu avocații 2. stabilirea metodelor de instruire 3. semnarea unui Memorandul între Procuratura Generală și Amnistry International